

РИТОРИКА ТА ОСНОВИ СПІЧРАЙТИНГУ

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент Мацегора Іван Леонідович

Кафедра: слов'янської філології, II корпус, ауд. 426

E-mail: ivanmatsehora212@znu.edu.ua; ivanmatsehora212@gmail.com

Телефон: (061) 289-41-05

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	За вибором студентів Бакалавр						
Статус дисципліни:	Вибіркова у межах університету						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-2024	Рік навчання	4	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	3	Лекційні заняття – 20 Практичні заняття – не передбачено Самостійна робота – 70			
Вид контролю:	Іспит						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2871						
Консультації:	особисті – вівторок, з 11:00 до 13:00, II корпус, ауд. 212/426;						

ОПИС КУРСУ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Риторика та основи спічрайтингу» складена відповідно до освітньо-професійної програми здобувача вищої освіти бакалавра всіх напрямів професійної підготовки

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія класичної та сучасної риторики, античний риторичний канон в сучасному висвітленні, характеристика усної мовленнєвої творчості, різних типів діалогічних і монологічних видів спілкування, етико-психологічних правил службового контакту.

Курс „Риторика та основи спічрайтингу” тісно пов'язаний з курсами логіки, етики, естетики, педагогіки, психології, насамперед, з курсом сучасної української літературної мови, з якого беруться відомості про основні поняття лексикології та фразеології, фонетики й орфоенії, лексикографії; з прикладними лінгвістичними дисциплінами (прагмалінгвістика, психолінгвістика, соціолінгвістика, теорія мовної комунікації тощо). Працюючи над технікою мовлення, необхідно спиратися на дані фізіології, анатомії, акустики, сценічного мовлення тощо.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- оволодіти нормами літературного мовлення;
- володіти мовленнєвою ситуацією;
- аналізувати своє і чуже мовлення;
- майстерно вести бесіду, дискусію, полеміку;
- будувати публічну промову з урахування різних чинників

- використовувати різноманітні лексичні, фразеологічні засоби і стилістичні фігури у власній практичній діяльності

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2871>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Виконання індивідуального творчого завдання (відповідно до тематики лекційних занять) = 6 балів (5 завдань)

Участь у груповій дискусії (відповідно до програми дисципліни) = 5 балів (2 дискусії)

Письмова підсумкова контрольна робота (20 балів) – наприкінці вивчення дисципліни . Контрольна робота складається з двох завдань (max= 5 балів кожне) – двох теоретичних та виконання тестів).

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (max 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення трьох питань: теоретичного (max 10 балів) виконання практичного завдання (max 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2871>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Участь у груповій дискусії	Лекція 4	10 %
	Індивідуальне творче завдання	Лекція 3,4	10 %
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Участь у груповій дискусії	Лекція 9	10%
	Індивідуальне творче завдання	Лекція 6,7,8	20 %
	Письмова контрольна робота	Лекція 10	25 %
Підсумковий контроль (max 40%)			25 %
Залік		Заліковий тиждень	20
Разом		100	100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Лекція 1	Вступ до теорії риторики		
Лекція 2-3	Історія ораторського мистецтва та риторичної думки	Творче завдання № 1 «Роль особистості в історії ораторського мистецтва»	5
Лекція 4	Основи майстерності публічного виступу	Творче завдання № 2 Підготувати текст промови (на вибір) а)профорієнтаційного характеру б) агітаційного характеру в) рекламного спрямування Цільова аудиторія визначається викладачем у кожному випадку окремо та індивідуально	5
Лекція 5	Техніка публічного виступу	Участь у груповій дискусії	5
Змістовий модуль 2.			
Лекція 6	Оратор та аудиторія	Творче завдання № 3 Аналіз публічної промови монологічної форми за схемою (схема додається)	5
Лекція 7-8	Культура мовлення та мовленнєва культура	Творче завдання № 4 Типові помилки оратора у взаємодії з аудиторією (власні спостереження)	5
Лекція 9	Підготовка публічних виступів у різних жанрах. Засоби ефективної комунікації	Творче завдання № 5 Культура мовлення як індивідуальний чинник формування ораторського іміджу	10

		Участь у груповій дискусії	
Лекція 10	Спічрайтинг у професійній комунікації		5

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники

1. Абрамович С.Д. Риторика і гомілетика. Чернівці : Олді, 2020. 123 с.
2. Абрамович С.Д., Гураль М.И., Чикарькова М.Ю. Риторика. Ч.1. Історія розвитку риторики. Чернівці : Олді, 2018. 716 с.
3. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі : монографія. Черкаси : Брама-Україна, 2018. 400 с.
4. Грицаєнко Л. М. Основи красномовства : навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. Київ : Видав. дім Дмитра Бураго, 2018. 260 с.
5. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Центр учб. л-ри, 2007. 344 с.
6. Колотілова Н.А. Риторика: Навчальний посібник. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. 229 с.
7. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2018. 179 с.
8. Сагач Г.М. Риторика. Київ : Вища школа, 2021. 215 с.
9. Єлісовенко Ю. П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мови. Київ : Агіка, 2021. 204 с.
10. Каньоса П. С. Риторика : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г, 2019. 131 с.
11. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво. Київ : Алерта, 2018. 216 с.
12. Коваленко С.Д. Сучасна риторика. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 184 с.
Кучерук О. А., Голуб Н. Б. Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія. Київ : КНТ, 2021. 258 с.
13. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2021. 311 с

Програмні продукти:

<https://orator.biz/>

<http://www.filologia.su/ritorika/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ivanmatsehora212@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.